

**COLEGIUL DE CRIMINOLOGIE,
ADMINISTRARE ȘI DREPT „VALERIU BUJOR”
CATEDRA DE DISCIPLINE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE**

**CURRICULUMUL DISCIPLINAR
INIȚIEREA ÎN ȘTIINȚE POLITICE**

**SPECIALITATEA 42110 – JURISPRUDENȚĂ
CALIFICAREA 341105 – GREFIER**

Autor(i):

Recenzent(ți):

Adresa Curriculumului în internet:

APROBAT

Consiliul profesoral, proces-verbal nr. _____
din _____ 2021

Chișinău, 2021

STANDARD CURRICULAR

I. PRELIMINARII	3
II. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI	3
III. PLAN ANALITIC	3
IV. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI	4
V. SUGESTII PENTRU LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENȚILOR	8
VI. PROGRAMA CURSULUI	9
VII. TEMATICA LECȚIILOR PRACTICE	14
VIII. SUBIECTE PENTRU EXAMEN	19
IX. BIBLIOGRAFIE.....	20

I. PRELIMINARII

Programa cursului reprezintă material teoretic sistematizat ,ce relevă cele mai importante aspecte ale științei politice contemporane mondiale. Programă ține cont de noile teorii și cercetări în domeniul politologiei,de realizările și experiența predării științei politice în Moldova. Cursul dat explică și lămurește concepțiile fundamentale ale fenomenelor politice, dezvoltă simțul critic,individual în analiza evenimentelor politice,aplicarea cunoștințelor dobândite în activitatea practică.

Planul tematic al seminarelor elaborat pe baza și în conformitate cu programa cursului are scop:

–dezvăluirea profundă a problemelor cardinale ale politologiei, ținând cont de rolul obiectului în sistemul științei contemporane;

– de rolul puterii politice ca fenomen social;

– de interacțiunea formelor puterii politice în procesul dezvoltării și modernizării societății;

– de procesul formării claselor politice,fenomenului liderizmului politic actual;

– activitatea politică a maselor;

– de dezvoltarea și aplicarea culturii politice în procesele sociale și politice;

Subiectul pentru referate,comunicări științifice au caracter discuțional de problemă,și sunt orientate spre o antrenare a studenților în procesul studierii politologiei, cercetărilor științifice, participării active în viața politica a Moldovei la momentul respectiv, și principalul – formarii percepției creative, personale, independente a procesului politic la moment.

Fiecare parte componentă a programei acordă o atenție deosebită capacităților de a selecta și utiliza cunoștințele dobândite, de-a folosi informația în proiecte proprii,prin stabilirea legăturilor dintre noțiunile predate și utilizarea lor în practica profesională.

II. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Aplicarea în practică a cunoștințelor în domeniul politologiei de către studenți, se definește în termeni de cunoștință, aplicare, aptitudini.

Cunoștință: presupune sistemul de cunoștință despre liderii politici care au contribuit la instituționalizarea științei politice, funcțiile politicii, rolul și locul politologiei în structura științelor umanitare, activitatea partidelor politice, activitatea administrației publice locale, doctrinele și concepțiile politice contemporane.

Aplicare: capacitatea de-a explica rolul și funcționarea instituțiilor sistemului politic respectiv. Formarea spiritului analitic față de procesele politice din țară. Stabilirea corelației dintre elementele politice și sociale. Aplicarea cunoștințelor spre formarea concepției proprii despre procesele globalizării, relațiilor internaționale, politica internă și externă a propriului stat.

Aptitudine: interpretarea obiectivă a istoricului, etapelor de constituire a științelor politice,atitudini politice proprii,convins de concepțiile sale personale politice, toleranță față de oponenți, participarea activă în viața politică a țării.

III. PLAN ANALITIC

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore			
		Prelegeri	Seminarii	L/I	Total
1	Politologie ca știință și obiect de studiu	2	1	2	5
2	Puterea politică	2		2	4
3	Sistemul politic	2	2	2	6
4	Regim politic	2	2	2	6

5	Statul – instituție fundamentală a sistemului politic	2		4	6
6	Democrația ca formă de organizare politică a societății	2		4	6
7	Partidele și mișcările social-politice	2	2	4	8
8	Elita și liderismul politic	2	2	4	8
9	Procesul politic și dezvoltarea politică	2		4	6
10	Activitatea și participarea politică	2	2	2	6
11	Conflictul politic și căile soluționării lui	2	2	4	8
12	Cultura politică	2		4	6
13	Modernizarea politică	2		2	4
14	Sistemul electoral	2	2	2	6
15	Politica internă și internațională	2		3	5
	Total	30	15	45	90

IV. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ	CONȚINUTURI
<ul style="list-style-type: none"> – Să clasifice corect necesitatea studiului disciplinei <i>Inițierea în științe politice</i>. – Să perceapă funcțiile politologiei. – Să clarifice cu noțiunile de sistem politic. – Regim politic. – Sisteme de partide. – Societatea civilă. 	<p>Politologia ca știință și obiect de studiu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul de studiu , structura politologiei. 2. Concepțiile moderne ale teoriilor politice. 3. Funcțiile și scopul politologiei. 4. Rolul politologiei în viața socială. 5. Analiza fenomenelor politice, istoria și concepțiile contemporane. 6. Nivelurile și tipurile metodelor de valorificare științifică a proceselor și relațiilor politice. 7. Rolul politologiei în sistema științelor socio-umane. 8. Politologia ca știință generală acumulativă. Integritatea teoriilor politice cu procesele politice, probleme de interacțiune. 9. Rolul științelor politice în reformarea societății la momentul actual.
<ul style="list-style-type: none"> – Să cunoască noțiunea de sistem politic. – Să cunoască noțiunea de stat, partid politic, lider politic. – Să clasifice corect izvoarele fenomenului politic. – Să definească noțiunea de forme de menținere a puterii politice. – Să aprecieze forma democratică statală. 	<p>Fenomenul puterii politice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de putere politică. 2. Putere politică ca relație socială. 3. Specificul puterii politice în sistemul relațiilor sociale. 4. Lupta politică, formele de menținere a puterii politice. 5. Formele și metodele de lupta politică-indiciu al maturității sistemului politic. 6. Sistemul puterii politice: statul, partidele politice, mass-media, opinia publică, opoziția politică. 7. Structura și nivelurile puterii politice.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de sistem politic; – Să analizeze modurile de evaluare a sistemului politic; – Să cunoască trăsăturile principale ale sistemului politic; – Să definească noțiunea de funcțiile sistemului 	<p>Sistemul politic</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepția de sistem politic. 2. Rolul și importanța sistemului politic în știința politică contemporană. 3. Tratatările principale și caracteristice ale sistemului politic.

politic.	<p>4. Structura sistemului politic: subsisteme și interacțiuni.</p> <p>5. Funcțiile sistemului politic.</p> <p>6. Formele de interacțiune cu alte sisteme sociale.</p> <p>7. Rolul sistemului politic în viața politică mondială.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Să cunoască noțiunea de regim politic. – Să formuleze noțiunea de dictatură. – Să explice tipologia regimului politic democrat. – Să explice formele nedemocratice ale regimului politic concret. 	<p>Regim politic</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiția și esența regimului politic. 2. Diversitatea abordării definiției de regim politic. 3. Esența regimului politic. 4. Confruntările dintre democrație și totalitarism ca problemă principală a evoluției regimurilor politice contemporane. 5. Tipologia regimurilor politice. 6. Diversitatea opiniilor asupra tipologiei regimurilor politice.
<ul style="list-style-type: none"> – Să cunoască principiile libertății politice. – Să stabilească corect funcțiile statului în perioada contemporană. – Să analizeze corect clasificarea statelor autoritare monarhia absolută și parlamentară. – Să determine efectul statului legal. 	<p>Statul</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esența, trăsăturile caracteristice a statului. 2. Tipurile formațiunilor statale. 3. Esența formei dictatoriale ce neagă voința cetățenilor. 4. Statul democrat care indiferent de formă exprimă voința poporului. 5. Elementele formațiunilor statale, formă de guvernare, structura statului. 6. Trăsăturile caracteristice ale statului. 7. Componentele de baza ale statului, puterea legislativă, puterea executivă. 8. Puterea judecătorească. 9. Caracterul istoric, național al statului. 10. Statul ca o instituție specializată de tip politic.
<ul style="list-style-type: none"> – Să caracterizeze trăsăturile democrației contemporane. – Să definească corect noțiunea și elementele democrației ateniene. – Să evidențieze trăsăturile democrației naționale. – Să determine varietățile tipurilor de democrație. – Să cunoască noțiunea democrație majoritară 	<p>Democrația</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoriile și concepțiile despre democrație. 2. Istoria și evoluția democrației. 3. Interpretarea actuală a democrației. 4. Democrația cu standard dublu. 5. Democrația ca principiul de organizare a societății. 6. Formele de democrație. 7. Democrația majoritară. 8. Unitatea și interacțiunea principiilor democratice. 9. Principiile de suveranitate, pluralism. 10. Formele pluralismului politic.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea. – Partid politic. – Să analizeze condițiile de formare a partidului politic. – Să evidențieze efectele manifestărilor politice. – Să determine structura și funcțiile partidului politic. – Să expună condițiile apariției sistemului politic. 	<p>Partidele politice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepție de partid politic. 2. Trăsăturile caracteristice ale partidului politic, grupare socială, caracter istoric. 3. Evoluția partidului politic. 4. Structura și funcțiile partidelor politice. 5. Organizarea cetățenilor pe baza unor concepții și principii ce asigură desfășurarea activă și conștientă dirijată de un scop unic determinat.

	<p>6. Pregătirea cadrelor în scopul guvernării, la momentul preluării puterii politice de partidul politic.</p> <p>7. Asigurarea guvernării în perioada exercitării puterii politice, prin elaborarea strategiei, tacticii, normelor de dezvoltare reieșind din interesele statale.</p> <p>8. Formele și metodele de activitate a partidelor politice pentru menținerea puterii politice.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de elită politică. – Să se expună corect asupra funcțiilor elitei politice. – Să expună condițiile apariției liderismului politic în stat concret. 	<p>Elita și liderismul politic</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elita politică ca mecanism al realizării puterii politice reale. 2. Concepția politologică a liderismului. 3. Teoriile clasice și contemporane despre esența și rolul elitei în societatea contemporană. 4. Liderismul ca agent politic. 5. Tipurile de elită politică: guvernământ, opoziție, de influență. 6. Formele și mijloacele de selectare a elitei politice.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea proces politic. – Să clasifice caracterele dintre proces politic și activitate politică. – Să lămurească noțiunea de etapă politică. 	<p>Proces politic</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etapele procesului politic: formularea problemei existente în societate, înaintarea cerințelor sociale și căile de soluționare a lor, analiza și alegerea unei decizii optime, formularea deciziei și legitimarea ei de către organele de stat, controlul realizării. 2. Procesul politic din Republica Moldova la etapa actuală.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de activitate politică – Să cunoască caracterul unei activități politice. – Să expună efectele participării politice. – Să explice necesitatea de participare direct. 	<p>Activitate politică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul și subiectul activității politice. 2. Interacțiunea individului, grupului social și instituțiilor sociale. 3. Elementul structural ale activității politice. 4. Influența maselor asupra funcționării sistemului politic. 5. Constituirea instituțiilor politice și elaborarea deciziilor politice. 6. Participarea directă la acțiuni politice (demonstrații, mitinguri). 7. Relații scop-mijloace pentru a obține succes în activitatea politică. 8. Participarea convențională (legală) și neconvențională.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de conflict politic. – Să cunoască caracterele conflictului politic etnic. – Să clasifice condițiile apariției conflictului politic. – Să expună asupra posibilităților stopării unui conflict politic. 	<p>Conflict politic</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de conflict politic. 2. Tipologia și criteriile, cauzate apariției conflictului politic. 3. Factorii obiectivi și subiectivi ai provocării conflictului politic. 4. Conflictul politic, parte componentă a conflictului social. 5. Specificul conflictului politic – desfășurarea și

	manifestarea lui în viața politică.
<ul style="list-style-type: none"> – Să cunoască noțiunea de cultură politică. – Să definească noțiunea de modernizare politică. – Să definească condițiile studiului culturii politice pentru progresul social al societății. 	<p>Cultura politică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepția de cultură politică și dimensiunile ei. Cultura politică element important al conștiinței sociale ce deservește sistemul politic. 2. Contribuția culturii politice la modernizarea și perfecționarea sistemului politic. 3. Conceperea culturii politice ca parte componentă a civilizației, ca dimensiune a procesului politic, a vieții politice în general.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de modernizare politică. – Să cunoască efectul modernizării politice. – Să clasifice condițiile necesare pentru modernizare politică. – Să explice rolul demografiei sociale pentru modernizare politică. 	<p>Modernizare politică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esența, necesitatea și conținutul modernizării. 2. Modernizarea politică-latură componentă a evoluției sociale. 3. Diversele niveluri de reglare a sistemului social. 4. Modalitățile modernizării : structura politică diferențială cu un înalt grad de specializare. 5. Constituirea unui stat modern. 6. Dominarea legii în stat. 7. Demografie sănătoasă în statul respectiv. 8. Transformarea birocrăției politice într-un sistem dominant de control. 9. Creșterea rolului elitei modernizatoare.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de sistem electoral. – Să cunoască sistemul majoritar. – Să cunoască reprezentarea proporțională. – Să cunoască avantajul sistemului mixt. – Să cunoască sistemul mixt cu dominanțe proporționale. 	<p>Sistemul electoral</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formele și metodele a sistemului electoral contemporan: sistemul majoritar, reprezentarea proporțională, sistemul electoral mixt. 2. Caracteristica sistemului majoritar. 3. Caracteristica sistemului electoral mixt. 4. Sistem mixt cu dominante majorității (cumulativ, vot limitat), vot unic netransferabil. 5. Caracteristica sistemului mixt cu dominație proporțională. 6. Sistem mixt echilibrat. 7. Avantajele și dezavantajele sistemelor mixte. 8. Avantajul sistemului uninominal.
<ul style="list-style-type: none"> – Să definească noțiunea de politică internațională. – Să cunoască caracterele Politicii externe statale. – Să clasifice condițiile rezolvării crize politice internaționale. – Să cunoască rolul organelor Internaționale. – Parlamentul european. – ONU. – NATO. 	<p>Politica internațională</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esența și direcțiile principale ale politicii interne: formularea sarcinilor principale, elaborarea cursului general de politică internă, determinarea scopurilor imediate, de perspectivă, elaborarea cailor, mijloacelor , tehnologiilor prin care scopurile vor fi atinse. 2. Formele multilaterale, unice, multiaspectuale a politicii interne statale.

V. SUGESTII PENTRU LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENȚILOR

Nr. crt.	SUBIECTE/ PROBLEME	FORME DE REALIZARE	MODALITĂȚI DE EVALUARE
1.	Politică externă – sinteza relațiilor economice.	1. Referate/ rezumate. 2. Studii.	– prezentarea rezultatelor; – participarea la conferințe științifice.
2.	Campania electorală: concept, metode, procedee.	1. Referate/ rezumate. 2. Proiecte. 3. Portofoliu.	– prezentarea rezultatelor; – elaborarea articolelor; – publicarea rezumatelor.
3.	Alternativa modernizării politice.	1. Referate/rezumate. 2. Studii. 3. Realizarea sondajelor socio-psihologice. 4. Studiu de caz.	– prezentarea rezultatelor; – elaborarea articolelor; – participarea la conferințe științifice.
4.	Sistemul electoral din Moldova.	1. Studiu. 2. Referate/ rezumate. 3. Proiecte. 4. Portofoliu.	– participarea la conferințe științifice; – elaborarea articolelor; – prezentarea rezultatelor.
5.	Cultura politică postcomunistă din Republica Moldova.	1. Referate/ rezumate. 2. Studii. 3. Realizarea sondajelor socio-psihologice.	– participarea la conferințe științifice; – elaborarea articolelor; – prezentarea rezultatelor.
6.	Conflictul interetnic și modalitatea soluționării.	1. Referate/ rezumate. 2. Proiecte. 3. Studii. 4. Portofoliu.	– prezentarea rezultatelor; – participarea la conferințe științifice; – elaborarea și publicarea articolelor.
7.	Caracteristica liderismului autoritar contemporan.	1. Portofoliu. 2. Proiecte. 3. Studii. 4. Referate/ rezumate.	– prezentarea rezultatelor; – participarea la conferințe științifice.
8.	Elita politică și lobismul economic.	1. Referate/ rezumate. 2. Proiecte. 3. Portofoliu. 4. Studii.	– prezentarea rezultatelor; – elaborarea articolelor; – prezentarea rezumatelor.
9.	Stefan cel Mare – lider politic.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studii. 4. Referate/ rezumate.	– prezentarea rezultatelor; – participarea la conferințe științifice.
10.	Doctrine politice contemporane privind statul.	1. Referate/ rezumate. 2. Studii. 3. Realizarea sondajelor. 4. Portofoliu.	– prezentarea rezultatelor; – elaborarea articolelor; – participarea la conferințe științifice.
11.	Statul de drept.	1. Referate/ rezumate. 2. Studiu de caz. 3. Portofoliu. 4. Analiza datelor statistice.	– prezentarea rezultatelor; – elaborarea articolelor; – publicarea rezumatelor; – participarea la conferințe științifice.
12.	Republica Moldova – stat de drept.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	– prezentarea rezultatelor; – elaborarea articolelor; – publicarea rezumatelor; – participarea la conferințe științifice.
13.	Separatismul politic slavon	1. Studii.	– prezentarea rezultatelor;

	contemporan.	2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–elaborarea articolelor; –publicarea rezumatelor; –participarea la conferințe științifice.
14.	Sistemul politic din Republica Moldova.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.
15.	Conflictul transnistrean: cauzele și soluționarea.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.
16.	Liderismul politic moldovelesc contemporan.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.
17.	Sistemul de partide din Republica Moldova.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.
18.	Regim autoritar și Europa contemporană.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.
19.	Pluralism politic.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.
20.	Standard dublu al democrației contemporane.	1. Studii. 2. Proiecte. 3. Studiu de caz. 4. Portofoliu.	–prezentarea rezultatelor; –participarea la conferințe științifice.

VI. PROGRAMA CURSULUI

Tema 1. Politologia ca știință și obiect de studiu

Importanța și necesitatea studierii științelor politice. Evoluția istorică a științei politice. Specificul dezvoltării politologiei contemporane. Științele politice în Moldova.

Obiectul de studiu, structura politologiei. Concepțiile moderne ale teoriilor politice. Funcțiile și scopul politologiei. Rolul politologiei în viața socială. Analiza fenomenelor politice, istoria și concepțiile contemporane. Nivelurile și tipurile metodelor de valorificare științifică a proceselor și relațiilor politice.

Rolul politologiei în sistemul științelor socio-umane. Politologia ca știință generală acumulativă. Integritatea teoriilor politice cu procesele politice, probleme de interacțiune. Rolul științelor politice în reformarea societății la momentul actual.

Rolul politologiei în evoluarea culturală și intelectuală a societății civile. Diversitatea concepțiilor politice și școlilor politologice, rolul lor în viața politică contemporană.

Tema 2. Fenomenul puterii politice

Noțiune de putere politică. Putere politică ca relație socială. Specificul puterii politice în sistemul relațiilor sociale. Lupta politică, formele de menținere a puterii politice. Formele și metodele de luptă politică – indiciu al maturității sistemului politic.

Analiza comparativă a fenomenului puterii politice. Diversele interpretări contemporane ale fenomenului puterii politice. Proprietățile puterii politice.

Sistemul puterii politice: statul, partidele politice, mass-media, opinia publică, opoziția politică. Structura și nivelurile puterii politice.

Legitimitatea puterii politice. Formele de manifestare a legitimității puterii politice. Legitimitatea și legalitatea puterii politice.

Funcțiile și formele puterii politice. Resursele, metodele, mijloacele și principiile ale mecanismului realizării puterii politice. Efectele puterii politice. Autoritatea, prestigiul în procesul realizării puterii politice.

Rolul resurselor economice în funcționarea puterii politice. Puterea politică și proprietatea. Puterea politică și morala. Puterea politică și cultura puterii.

Discuțiile și problemele actuale în dezvoltarea fenomenului politic.

Tema 3. Sistemul politic

Conceptia de sistem politic. Rolul și importanța sistemului politic în știința politică contemporană.

Trăsăturile principale și caracteristice ale sistemului politic. Structura sistemului politic: subsisteme și interacțiuni. Funcțiile sistemului politic. Formele de interacțiune cu alte sisteme sociale. Rolul sistemului politic în viața politică mondială.

Relații sistem politic-sistem juridic în cadrul interacțiunilor sociale. Autoritatea și influența sistemului politic asupra dezvoltării și prosperării sistemului social-politic al statului. Formele și metodele optimizării relațiilor dintre sistemul politic și jurisprudența statală.

Modelele sistemelor politice contemporane. Sistemul politic în Republica Moldova.

Formele și metodele democratizării sistemului politic contemporan mondial.

Tema 4. Regim politic

Definiția și esența regimului politic. Diversitatea abordării definiției de regim politic. Esența regimului politic. Confruntările dintre democratism și totalitarism ca problemă principală a evoluției regimurilor politice contemporane.

Tipologia regimurilor politice. Diversitatea opiniilor asupra tipologiei regimurilor politice. Caracteristica regimurilor politice de tip democrat, monocrate, oligarhice, totalitare, autoritare. Regim politic mixt.

Clasificarea regimurilor politice în regim liberal-democrat, comunist, fascist. Trăsăturile caracteristice și deosebirile radicale.

Regim politic democrat de tip prezidențial, parlamentar. Caracteristica regimului politic parlamentar-dualist. Caracteristica regimurilor politice dictatoriale totalitare.

Caracteristica regimului politic din Republica Moldova contemporană.

Tema 5. Statul-instituție fundamentală a sistemului politic

Esența, trăsăturile caracteristice a statului. Tipurile formațiunilor statale. Esența formei dictatoriale ce neagă voința cetățenilor. Statul democrat care indiferent de formă exprimă voința poporului.

Elementele formațiunilor statale, formă de guvernare, structura statului.

Trăsăturile caracteristice ale statului. Componentele de baza ale statului, puterea legislativă, puterea executivă. Puterea judecătorească. Caracterul istoric, național al statului. Statul ca o instituție specializată de tip politic. Contribuția și participarea maselor în viața statului.

Funcțiile statului: legislativ. Noțiuni de putere legislativă. Funcția organizatorică, economică, administrativă, socială, culturală. Funcție de apărare a ordinii sociale. Funcția ecologică. Organizarea colaborării cu statele lumii.

Principiile de bază a statului de drept. Trăsăturile specifice ale statului de drept. Egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, participarea maselor în alegerea organelor puterii de stat. Respectarea legislației în vigoare. Guvernarea supremă. Delimitarea concretă între stat și partidele politice. Dreptul democratic ale

membrilor societății. Organizarea politică și profesională liberă a maselor în conformitate cu legea. Respectarea dreptului omului.

Evoluția sistemului statal în Moldova.

Tema 6. Democrația ca formă de organizare a societății. Concepțiile contemporane ale democrației

Teoriile și concepțiile despre democrație. Istoria și evoluția democrației. Interpretarea actuală a democrației. Democrația cu standard dublu. Democrația ca principiu de organizare a societății.

Formele de democrație. Democrația majoritară. Unitatea și interacțiunea principiilor democratice. Principiile de suveranitate, pluralismul. Formele pluralismului politic.

Democrația directă. Participarea maselor în conducerea directă a societății. Instituțiile democrației. Bazele constituționale ale democrației. Analiza comparativă a modelelor democrației politice. Procesul de democratizare în Republica Moldova. Perspectivele democratizării în Moldova la etapa actuală.

Tema 7. Partidele și mișcările social-politice

Concepție de partid politic. Trăsăturile caracteristice ale partidului politic, caracter de grupare socială, caracter istoric. Evoluția partidului politic. Structura și funcțiile partidelor politice. Organizarea cetățenilor pe baza unor concepții și principii ce asigură desfășurarea activă și conștientă dirijată de un scop unic determinat. Pregătirea cadrelor în scopul guvernării, la momentul preluării puterii politice de partidul politic. Asigurarea guvernării în perioada exercitării puterii politice, prin elaborarea strategiei, tacticii, normelor de dezvoltare reieșind din interesele statale. Formele și metodele de activitate a partidelor politice pentru menținerea puterii politice.

Tipologia partidelor politice, sisteme de partide: mono-partizm, bi-partizm, alianța partidelor politice. Caracterizarea principalelor sisteme partinice în perioada contemporană.

Principiile și normele democratice în activitatea partidelor politice. Existența normelor de legi, care prevăd drepturile și libertățile omului. Pluralismul politic ca condiție de baza în activitatea partidelor politice. Existența mass-mediei independente.

Mișcarea social-politică, locul lor în sistemul politic, tipologia mișcărilor social-politice. Sistemul partidelor politice dintr-un stat concret.

Tema 8. Elita politică și liderismul politic

Elita politică ca mecanism al realizării puterii politice reale. Concepția politologică a liderismului. Teoriile clasice și contemporane despre esența și rolul elitei în societatea contemporană. Liderismul ca agent politic. Tipurile de elită politică: guvernământ, opoziție, de influență. Formele și mijloacele de selectare a elitei politice.

Elita politică și elita economică. Fenomenul dominației economice. Interacțiunea elitei politice cu elita economică în Republica Moldova.

Noțiune de liderism politic. Tipologia liderismului politic: tradițională, (prin ereditate), rațional (legal-juridic), charismatic. Discuții pe marginea tipologiei – lider ales, lider etalon, preferat, lider profesional-specialist, autoritar, democrat, liberal, lider stegar, servitor, negustor.

Liderul și masele. Atitudinea liderului față de electoratul său: folosirea maselor în scop propriu. Și invers-disponibilitatea liderului de-a lua în considerație cerințele, propunerile maselor.

Elita și liderul politic în Republica Moldova contemporană.

Tema 9. Procesul politic

Noțiunea și etapele de bază ale procesului politic. Procesul politic în știința politică contemporană. Abordarea procesului politic prin prisma modificării și transformării instituțiilor puterii politice. Structura și caracteristica procesului politic. Tipologia proceselor politice: reformator, revoluționar, reacționar, regresiv, ciclic, proces politic continuu. Componenta procesului politic: angajarea politică, competența politică, lupta

și conflictul politic.

Etapele procesului politic: formularea problemei existente în societate, înaintarea cerințelor sociale și căile de soluționare a lor, analiza și alegerea unei decizii optime, formularea deciziei și legitimarea ei de către organele de stat, controlul realizării.

Procesul politic din Republica Moldova la etapa actuală.

Tema 10. Activitatea politică și participarea politică

Noțiune de activitate politică. Specificul activității politice ca formă al acțiunii sociale. Dependența între activitate politică și alte tipuri de acțiuni sociale.

Obiectul și subiectul activității politice. Interacțiunea individului, grupului social și instituțiilor sociale. Elementul structural ale activității politice. Influența maselor asupra funcționării sistemului politic. Constituirea instituțiilor politice și elaborarea deciziilor politice. Participarea directă la acțiuni politice (demonstrații, mitinguri). Relații scop-mijloace pentru a obține succes în activitatea politică. Participarea convențională (legală) și neconvențională.

Procesul și rezultatul activității politice. Activitatea și participarea politică – expresie de sinteza a relațiilor sociale. Activitatea politică ca sistem de organizare, coordonare și control al societății. Modele istorice și forme de relații politice.

Forme și tipuri de activitate politică violentă. Terorism politic, clasificarea și criteriile de clasificare: orientarea ideologică, scopurile urmate de teroriști. Terorismul rațional (prin participarea politică și ideologică). Terorismul anarho-ideologic, național-separatist, terorismul religios. Terorismul politic contemporan.

Coordonatele activității politice: progresistă sau reacționară, în dependență de consecințe, activitate realistă ori utopică, aventurism politic, izvoarele activității, spontan, stihic, organizațional, activitatea politică ca formă de luptă între progres și regres.

Tema 11. Conflictul politic și căile soluționării lui

Noțiunea de conflict politic. Tipologia și criteriile, cauzate apariției conflictului politic, Factorii obiectivi și subiectivi ai provocării conflictului politic.

Conflictul politic, parte componentă a conflictului social. Specificul conflictului politic – desfășurarea și manifestarea lui în viața politică.

Variatatea de relații în conflictul politic: relații de colaborare, participarea maselor în activitatea politică. Relații de luptă pentru puterea politică. Scopul conflictului politic: preluarea puterii politice, determinarea strategiei, tacticii, priorităților, formelor de activitate.

Caracteristica trăsăturilor specifice a conflictului: ciocnirea, rivalitatea subiecților politici, subiectivitatea vizează interesele generale, universale. Arena conflictului – puterea politică, relațiile adverse ale conflictului politic (diametral opuse). Subiecții, participanții în conflict.

Variatatea specifică a conflictului internațional, reflectarea stării relațiilor între state. Principiul neaplicării forței în soluționarea conflictului. Falimentul URSS și declanșarea conflictelor în Europa de Răsărit. Rolul important al normelor politice și juridice în stoparea conflictului. Măsurile de regulamentare a conflictului intern: dizolvarea organelor paramilitare, tragerea la răspundere a vinovaților, întărirea ordinii publice, introducerea stării de urgență, crearea zonelor de securitate.

Căile și mijloacele stopării conflictului. Ameliorarea situației de conflict: înțelegerea părților aflate în conflict, înțelegerea în conformitate cu voința legitimă și autoritatea forței venite din exterior, înțelegerea impusă de o parte a participantului la conflict.

Factorii soluționării conflictului: instituțional (măsurile civilizate), factori consensuali, factorul comutativității, experienței istorice, factorul de balanță, psihologic.

Analiza conflictelor pe teritoriul fosei Uniunii Sovietice. Cauzele, pricinile de bază, mersul conflictului Transnistrean.

Tema 12. Cultura politică

Conceptia de cultură politică și dimensiunile ei. Cultura politică element important al conștiinței sociale ce deservește sistemul politic. Contribuția culturii politice la modernizarea și perfecționarea sistemului politic. Conceperea culturii politice ca parte componentă a civilizației, ca dimensiune a procesului politic, a vieții politice în general.

Factorii ce determină nivelul de dezvoltare a culturii: natura regimului politic și a formelor de guvernare, nivelul dezvoltării vieții materiale, gradul și nivelul organizării vieții politice, tradițiile și normele de reglementare a vieții sociale, particularitățile dezvoltării social-istorice a statului și societății date.

Tipologia culturii politice. Cultura politică provincială (parohială), factorii caracteristici, cultura politică de subordonare (populația este conștientă de sistemul politic existent), Cultura politică participativă (caracteristic – gradul înalt de activitate a societății în viața politică). Combinarea acestor forme de cultură politică.

Raportul culturii politice și democrația. Cultura politică națională. Elementele culturii politice: orientările ce vizează atitudinea față de sistemul politic, procesele politice, orientarea față de sine însuși.

Socializarea politică: preconvențională (egocentrismul copilăresc), convențională, postconvențională. Laturile procesului socializării: însușirea cetățenilor societății, formarea capacităților de corespundere, de acomodare și interacțiunea cu societatea. Influența mass-mediei asupra socializării societății. Ideologia politică.

Tema 13. Modernizarea politică

Esența, necesitatea și conținutul modernizării. Modernizarea politică-latură componentă a evoluției sociale. Diversele niveluri de reglare a sistemului social.

Modalitățile modernizării : structura politică diferențială cu un înalt grad de specializare. Constituirea unui stat modern. Dominarea legii în stat. Demografie sănătoasă în statul respectiv. Transformarea birocrăției politice într-un sistem dominant de control. Creșterea rolului elitei modernizatoare.

Procesele reflectării conținutului modernizării politice: diferențierea și specializarea funcțiilor instituțiilor politice. Flexibilitatea sistemului politic, acomodarea societății la noile condiții ale funcționării sistemului politic, orientarea sistemului politic spre asigurarea egalității sociale, politice a cetățenilor.

Caracteristicul modernizației politice: proces revoluționar, proces complex, globală. De durată. Desfășoară pe etape, caracter reversibil, progresist, profesionale.

Modelele trecerii de la regim autoritar la cel democrat: modelul clasic, limitarea treptată a monarhismului, model ciclic, model dialectic.

Modernizarea politică contemporan în Republica Moldova.

Tema 14. Sistemele electorale

Formele și metodele a sistemului electoral contemporan: sistemul majoritar, reprezentarea proporțională, sistemul electoral mixt. Caracteristica sistemului majoritar: țară este împărțită într-un număr egal de circumscripții cu număr egal de mandate parlamentare, pe buletin de vot sunt înscrși numele candidatului, alegătorii radiază numele celui ce nu este dorit, și păstrează numele candidatului favorit, Avantajul sistemului uninominal: asigurarea unei supra-reprezentanței pentru partidul aflat în frunte, favorizează numai partidele mari, accelerează polarizarea vieții politice. Avantajul și dezavantajul votării uninominal.

Alegerile majoritare uninominal cu 2 tururi. Alegerile cu liste pluri-nominale, variantele cu lista blocată, cu vot preferențial, vot alternativ, avantajele și dezavantajele cvorului reprezentării proporționale.

Caracteristica sistemului electoral mixt. Sistem mixt cu dominante majorității (cumulativ, vot limitat), vot unic netransferabil. Caracteristica sistemului mixt cu dominație proporțional. Sistem mixt echilibrat. Avantajele și dezavantajele sistemelor mixte.

Dreptul de-a fi ales.

Esența funcționării mecanismului electoral din Republica Moldova. Istoria electorală a Republicii

Moldova. Cronologia electorală și participarea electorală a cetățenilor Republicii Moldova.

Tema 15. Politica internă și internațională

Esența și direcțiile principale ale politicii interne: formularea sarcinilor principale, elaborarea cursului general de politică internă, determinarea scopurilor imediate, de perspectivă, elaborarea cailor, mijloacelor, tehnologiilor prin care scopurile vor fi atinse.

Formele multilaterale, unice, multi-speciale a politicii interne statale.

Elementele de baza a programei de acțiuni: dispozițiile generale ale politicii în domeniu concret, programă de acțiune concretă, metodele, căile și mijloacele elaborării în domeniu dat.

Politica internațională: obiectivele, sursele, principiile. Scopul principal al politicii externe – asigurarea de condiții externe pentru realizarea interesului statului dat. Influența politicii externe asupra politicii interne ale statului. Elaborarea politicii externe ale statului.

Rolul dreptului internațional în stoparea conflictelor interstatale. Principiile fundamentale ale dreptului internațional: aplicarea tuturor relațiilor internaționale reglementate de dreptul internațional, rezultatul maximii generalizării a esențialului, rezultatul acordului între state. Dinamismul principiilor fundamentale al dreptului internațional.

VII. TEMATICA LECȚIILOR PRACTICE

Tema 1. Puterea politică ca relație socială

1. Putere politică. Definiția, trăsăturile și formele de manifestare.
2. Structura, funcțiile și tipologia puterii politice.
3. Legitimarea politică.

Subiecte pentru referate și comunicări:

1. Locul și rolul puterii politice în sistemul social global.
2. Puterea politică și manifestările spirituale în contextul transformărilor postcomuniste.
3. Căile de transformare a puterii economice în putere politică,
4. Socio-geneza și natura puterii politice .
5. Reformarea puterii politice în Republica Moldova la momentul actual.

Întrebări pentru discuții:

- Putere politică și putere economică : interdependența.
- Esența, funcțiile, și tipologia puterii politice.
- Care sunt deosebirile dintre autoritatea puterii și putere autorității.
- Ce subînțelegeți sub noțiunea de resurse ale puterii?
- Care este corelația între legitimitatea și eficacitatea puterii politice?
- În ce corelație se află puterea politică cu ce-a economică.

Tema 2. Sistemul politic

1. Sistem politic. Structura și funcțiile.
2. Tipologia sistemelor politice
3. Interacțiunea sistem politic – societatea civilă.

Subiecte pentru referate și comunicări.

- Doctrinile politice referitor la rolul sistemului politic în activitatea organelor sistemului de stat.
- Sistemul politic Mondial în perioada contemporană.
- Rolul instituțiilor politice în activitatea sistemului politic.
- Sistemul politic în Republica Moldova. Caracteristica generală și trăsăturile specifice.

Întrebări pentru discuții

- Cum vizați sistemul politic statal.
- Care este structura sistemului politic.
- Cum vizați noțiunea de comunicație politică.
- Ce înseamnă pentru voi interacțiunea sistemului politic cu societatea.
- Instituțiile puterii de stat, care sunt rolurile lor specifice.

Tema 3. Regim politic

1. Definiția și concepția regim politic.
2. Tipologia și trăsăturile de bază a regimului politic.
3. Regim politic democrat.
4. Tipologia regimurilor politice dictatoriale.

Subiecte pentru referate și comunicări:

- Evoluția regimurilor comuniste în sec XX.
- Regimul politic democrat, scopul și funcțiile.
- Regimurile autoritare și rolul lor în istoria Europei.
- Neofascismul, caracteristica, evoluția.

Întrebări pentru discuții:

- Cum vizați voi regim politic?
- Regim politic din Republica Moldova în perioada contemporană.
- Cum înțelegeți corelația regim politic și administrarea politică.
- Regim democratic elenist.
- Regim politic comunist de tip sovietic.

Tema 4. Statul – elementul principal al sistemului politic

1. Esența și geneza statului. Trăsăturile principale și funcțiile statului.
2. Tipuri și forme de stat.
3. Rolul statului în societatea contemporană. Statul de drept.
4. Raportul dintre Societatea Politică și Societatea Civilă.

Subiecte pentru comunicări și referate :

- Concepția de stat. Apariția și evoluția statului.
- Tipuri și forme de stat.
- Doctrină politică contemporane privind statul.
- Statul de drept.
- Primele formațiuni statale în perioada sclavagistă: trăsăturile caracteristice.

Întrebări pentru discuții :

- Viziunea liberală asupra noțiunii de stat.
- Teoriile privind apariția și definirea statului.
- Cum subînțelegeți noțiunea: societatea politică?
- Viziunea conservatoare asupra statului.
- Viziunea anarhistă asupra statului.

Tema 5. Democratizarea ca formă de organizare politică a societății

1. Criteriul fundamental, principiile și instituțiile organizării democratice a societății.

2. Formele și concepțiile contemporane ale democrației.
3. Rolul partidelor politice în democratizarea procesului social-economic.
4. Democratizarea în Republica Moldova la momentul actual.

Subiectul pentru referate și comunicări :

- Formele de democratizare în istoria antică, medievală.
- Democratizarea politică și democratizarea juridică în Republica Moldova la momentul actual.
- Democratizarea politică și alternativele ei istorice.
- Pluralismul politic ca baza democrației contemporane.
- Standardul dublu al democrației contemporane.
- Rolul libertății economice în realizarea procesului politic democratic.
- Rolul pluri-partismului în realizarea ideilor democratice.

Întrebări pentru discuții:

- Democratizarea în Republica Moldova după anii 90.
- Ce valori și neajunsuri ale democrației actuale cunoașteți?
- Concordanța bunăstării materiale și sistemul democrației capitalist.
- Care sunt mecanismele sistemului politic și economic ca garant ale democrației?
- Vizibilitatea personală a valorilor și neajunsurilor democrației contemporane.
- Concepțiile personale asupra democratizării comuniste și tripl-alianței în Republica Moldova la momentul actual.

Tema 6. Elita și liderismul politic

1. Elita politică: esența, structura și funcțiile.
2. Tipurile elitei politice.
3. Elita economică contemporană – elita politică în Republica Moldova, forme de interacțiune.
4. Funcțiile și tipurile liderismului politic.
5. Liderul și masele.

Subiecte pentru referate și comunicări:

- Sistema de selectare a elitei politice. Formele de manifestare la etapa actuală.
- Problemele profesionalizării clasei politice și elitei economice în societatea postcomunistă.
- Elita politică și lobismul economic.
- Elita politică și procesul istoric.
- Caracteristica liderismului autoritar contemporan.
- Elita și liderul politic contemporan democrat.

Întrebări pentru discuții :

- Opinia D-voastră referitor la cel mai optimal tip de lider politic.
- Care este diferența între liderism politic și populism?
- Care sunt factorii ce generează caracterul elitei al societății?
- Care sunt deosebirile între liderism politic și elita politică?
- Cum înțelegeți impactul relației politice – elita economică asupra dezvoltării societății?

Tema 7. Activitatea politică și participarea politică

1. Esența, corelația și nivelurile activității și participării politice.
2. Corelația structurală tipologică, între activitatea politică, relațiile politice, modernizarea politică.
3. Interdependența activității politice și activității economice: experiența societății postcomuniste.

4. Participarea și activitatea maselor în viața politică a Moldovei la momentul actual.

Subiecte pentru referate și comunicări:

- Factorii obiectivi de conturare a activității politice și participării politice.
- Agenții individuali și colectivi ai activității politice.
- Structura și tactica activității politice. Tangentele crizei politice și celei economice. Decizia politică – moment important în activitatea politică.
- Activitatea politică în Republica Moldova – modernizarea procesului politic și economic.
- Rolul Guvernului, organelor de stat în corelația modernizării politice a statului.

Întrebări pentru discuții:

- Cum înțelegeți caracterul autonom al activității politice și dependența lui de factorii socio-economici?
- Explicați corelația dintre scop și mijloace la diferite etape de modernizare a procesului politic.
- Ce rol joacă personalitatea în parte, față de alți agenți în procesul politic?
- Explicați corelația: creare și distrugere, ordine și haos politic, raționalul și iraționalul, realismul și utopia politică.
- Care sunt scopurile strategiei și tacticii politice?

Tema 8. Conflictul politic și căile soluționării lui

1. Noțiune de conflict politic. Esența conflictului politic.
2. Tipologia conflictului politic.
3. Dinamica conflictului.
4. Soluționarea conflictului politic.

Teme pentru referate și comunicări:

- Conflict politic ca varietate a conflictului social.
- Pricinile obiective și subiective a distabilității în societate. Premizele apariției conflictului politic.
- Conflictul interetnic și modalitățile de soluționare.
- Conflictul interstatal și modalitățile de soluționare.
- Consecințele conflictelor politice.
- Conflict politic-esența, cauzele apariției, tipologia.
- Etapele conflictului politic.
- Criza politică – esența și tipologia.
- Tipologia conflictului militar. Măsurile de prevenire a conflictului militar.
- Conflictul politic și militar în Republica Moldova, Căile soluționării.

Întrebări pentru discuții:

- Caracterizați premisele conflictului politic.
- Caracterizați tipologia conflictului politic.
- Care sunt căile de soluționare a conflictului politic?
- Enumerați fazele conflictului politic.
- Premizele conflictului Transnistrean.
- Măsurile Guvernului Republicii Moldova pentru soluționarea conflictului.
- Căile soluționării conflictului Transnistrean.
- Rolul Federației Ruse în exalarea conflictului de pe Nistru.

Tema 9. Cultura politică

1. Concepția , structura, funcțiile culturii politice.
2. Tipologia culturii politice. Cultura politică de mase și birocratică.
3. Factorii principali de formare și dezvoltare a culturii politice.
4. Interacțiunea factorilor economici și politico-culturali pentru dezvoltarea societății.
5. Ideologia politică.

Subiecte pentru referate și comunicări :

- Subculturile politice la etapa contemporană.
- Cultura politică ca parte componentă a culturii mondiale.
- Interacțiunea culturii politice cu cea economică.
- Cultura politică și marketingul politic. Tipologizarea culturii politice.
- Trăsăturile generale ale culturii politice postcomuniste în statele CSI.
- Cultura politică postcomunistă din Republica Moldova.
- Rolul științelor politice în formarea culturii politice.

Întrebări pentru discuții :

- Deosebiți cultura politică de socială.
- De ce cultura politică nu poate fi cultură universală?
- Care este mecanismul interacțiunii culturii politice și economice?
- Ce tipuri ai culturii politice sunt semnificativi la momentul actual?
- Ce posibilitate reală oferă studiul politologia pentru formarea culturii politice personale ale D-stră?
- Cum vedeți voi procesul evoluției culturii politice în Republica Moldova?

Tema 10. Modernizarea politică

1. Esența, necesitatea, și conținutul modernizării.
2. Semnificația modernizării politice în renovarea societății contemporane.
3. Modernizarea sistemului politic al Republicii Moldova la momentul actual.

Teme pentru referate și comunicări:

- Alternativele modernizării politice.
- Reformele politice și reformele economice în contextul modernizării sociale.
- Rolul elitei politice în înfăptuirea și corelația modernizării politice.
- Sindromul modernizării. Criza și conflictele politice.

Întrebări pentru discuții:

- Cum definiți modernizare politică în sens larg și îngust?
- Care sunt trăsăturile conservatorismului și liberalismului privitor la interpretarea modernizării politice?
- Ce factori determină specificul național al modernizării politice?
- Cum apare sindromul modernizării?
- Care sunt punctele de tangență a crizei politice și crizei economice?

Tema 11. Sistemul electoral

1. Sistemul majoritar, uninominal sau de listă.
2. Reprezentarea proporțională.
3. Sistemul electoral mixt.

Teme pentru referate și comunicări:

- Alegerile electorale: funcții, principii, obiective.

- Campania electorală: concept, metode, procedee.
- Sistemul electoral: tipuri, particularități, avantaje.
- Sistemul electoral din Republica Moldova.

Întrebări pentru discuții:

- Propaganda electorală : principii, metode, procedee. Mobilizarea corpului electoral.
- Recrutarea elitei politice în sistemul electoral. Principiile votului democrat.
- Principiile generale ale organizării campaniei electorale. Competența alegătorului.

Tema 12. Politica internă și externă

1. Esența și conținutul politicii internaționale.
2. Politica internațională și politica externă.
3. Politica internațională, obiectivele, subiectivele, principiile.
4. Rolul factorilor economici internaționali, în globalizarea relațiilor politice.

Teme pentru referate și comunicări:

- Problemele globale și influența lor asupra relațiilor internaționale.
- Democrația Occidentală ca formă de organizare , reproducere , desfășurării a politicii internaționale.
- Aspectele actuale asupra concurenței geopolitice în domeniul strategiei economice, militare, politice.
- Politica externă-sinteza relațiilor economice.
- Politica externă a statelor Orientului Apropiat, căile de soluționare a crizelor politice.
- ONU și rolul ei în asigurarea securității mondiale.

Întrebări pentru discuții:

- Deosebiriile dintre noțiunile : politica mondială, internațională, externă.
- Ce forțe social – politice determină dezvoltarea mondială.
- Ce factori au condiționat trecerea de la structura bipolară la structura multipolară în relațiile internaționale?
- Care sunt condițiile a promovării unor relații internaționale echilibrate.
- În ce constă specificul problemelor globale.
- Cum înțelegeți legătura între problemele globale și regionale. Aspectul economic ale problemei.

VIII. SUBIECTE PENTRU EXAMEN

1. Obiectul de studiu și structura politologiei. Interpretările moderne ale teoriei politice.
2. Teoria politică și teoria economică: probleme de interacțiune.
3. Politologia în contextul cultural al contemporaneității.
4. Funcțiile teoriei politice.
5. Paradigmele de bază ale politologiei.
6. Știința politică și politica științifică: concordanțe și discordanțe.
7. Fenomenul politic: esența, structura, funcțiile.
8. Timpul politic și spațiul politic. Noțiunea de geocronopolitică.
9. Determinismul și interacționismul în coraportul politicului și economicului.
10. Aspecte politice și economice ale alienării.
11. Fenomenul puterii politice: concept , trăsături, tipuri.
12. Resursele și mecanismul funcționării puterii politice.
13. Problema legitimității puterii politice.

14. Rolul economicului în funcționarea puterii politice. Puterea politică și puterea economică: intersecții și interdependențe.
15. Esența și structura sistemului politic. Funcțiile sistemului politic.
16. Modele și tipuri a sistemelor politice contemporane. Sistemul politic în Republica Moldova.
17. Relația sistem politic – sistem economic în cadrul sistemului social-global.
18. Noțiunea de regim politic și clasificarea regimurilor politice contemporane. Specificul regimului politic în Republica Moldova.
19. Fenomenul societății civile: caracteristica generală.
20. Democrația ca formă de organizare a societății. Principiile democrației reprezentative.
21. Experiența democratică în lumea contemporană. Democrația politică și economică: tangențe și tendințe de dezvoltare.
22. Partidul politic: abordare conceptuală, structurală și funcțională.
23. Tipologia partidelor politice și a sistemelor de partid.
24. Grupurile de presiune. Fenomenul lobbyismului și corporativismului.
25. Noțiunea de sistem electoral și proces electoral.
26. Marketing politic și marketing economic: interferențe și perspective de dezvoltare.
27. Elita politică. Teoriile clasice și contemporane despre esența și rolul elitei în societate.
28. Noțiunea și substanța liderismului politic.
29. Personalitatea ca actor și obiect al politicii. Socializarea politică a personalității.
30. Conceptul de drepturi ale omului: istoria și actualitatea.
31. Acțiunea politică. Rolul interesului economic în profilarea acțiunii politice.
32. Relațiile politice – expresie sintetică a relațiilor sociale.
33. Relații politice de conflict și de consens. Problema integrității Republicii Moldova.
34. Noțiunea de proces politic. Dimensiunile de esență și structurale ale procesului politic.
35. Dezvoltarea politică și economică a societății.
36. Modernizarea politică. Corelația politicului și economicului în procesul modernizării.
37. Politica internațională. Paradigmele și tendințele de dezvoltare ale procesului politic internațional la etapa actuală.
38. Esența și funcțiile politicii externe. Politica externă a Republicii Moldova.

IX. BIBLIOGRAFIE

1. *Alegerile într-o societate democratică* (Cernencu M., Ciurea C., Negru E., Serebrian O.). Chișinău, 2001.
2. Almond G. *Comparative Politics Today: a Worldview*. New York. Harper Collins Publishers, 1992.
3. Andriș A. *Politologie sau știința politică*. București, 1997.
4. Anikin V. *Cultura compromisului în societate: realitatea și perspectivele*. În: Socio-analiză, 1996, nr. 2.
5. Arblaster A. *Democrația*. București, 1998.
6. Arhiliuc V. *Pluralismul politic și dreptul internațional*. În: Moldova și lumea, 1993, nr. 1.
7. Aristotel. *Politica*. Oradea, 1996.
8. *Aspecte ale conflictului transnistrean* (red. V. Bahnaru). Chișinău, 2001.
9. *Aspecte ale practicii parlamentare, relațiile dintre parlament și guvern*. Culegere de materiale. Chișinău, 1997.
10. Андрайн Ч. *Сравнительный анализ политических систем. Эффективность осуществления политического курса и социальные преобразования: учебное пособие*. Москва, 2000.
11. Belostecinic G. *Știința și învățământul economic – piloni ai creșterii economice*. În: Rolul științei și

- învățământului economic în realizarea reformei economice din Republica Moldova (25-26 septembrie 2003). Vol. II. Conferința internațională. Chișinău, 2003.
12. Benchechi D. *Puterea politică și ordinea socială în perioada de tranziție: manifestări și interdependențe (cazul Republicii Moldova)*. Autoreferatul tezei de doctor în științe politice. Chișinău, 2003.
 13. Bertelsmann-Prize C. *Democracy and Efficiency in Local Government*. V. I-II. Foundation Publishers, 1993-1994 .
 14. Blanovschi A. *Statul și economia : note de curs*. Chișinău, 2002.
 15. Bondrea A. *Opinia publică, democrația și statul de drept*. București, 1996.
 16. Borș V. *Politica externă a Republicii Moldova (procesul de formare și realizare)*. Autorefer. tezei de doctor în științe politice. Chișinău, 2002 .
 17. Bremond J. *Sciences économiques et sociales. P. VIII. Le Politique*. Paris, 1990.
 18. Bremond J., Geledan A. *Dicționar economic și social (100 articole tematice, 1500 definiții)*. București, 1995.
 19. *Britain's. System of Government*. London, 1992.
 20. Brown L-R. ș.a. *Semne vitale 1995. Tendințe care ne modelează viitorul*. București, 1996.
 21. Brucan S. *Pluralism și conflict social: o analiză socială a lumii comuniste*. București, 1990.
 22. Budge I. *Parties and democracy: coalition formation and government functioning in twenty states*. Oxford University Press, 1993.
 23. Carpinschi A. *Orientări ideologice actuale: tendințe și semnificații*. Chișinău, 1991.
 24. Cereș I. *Aderarea Republicii Moldova la organizațiile politice și economice internaționale. Relațiile economico-comerciale externe (1991-1995)*. Autoreferatul tezei de doctor în istorie. Chișinău, 1998.
 25. Cereș I. *Republica Moldova în relațiile economice internaționale. Aderarea la organisme politice și economice internaționale. Relațiile economice-comerciale externe (1991-1995)*. Chișinău, 1998.
 26. Chantal Millon-Delsol. *Les idées politiques au XX-e siècle*. Presses Universitaires de France, 1991. În: *Capitalism, socialism and dictatorship: outgrowing communist and capitalist dictatorships: conference proceedings*. Luxemburg, 1999.
 27. Chiriac L. *Campania de advocacy și activitatea de lobby*. Chișinău, 2003.
 28. Chistruga I. *Problema apariției societății civile (Aspectul filosofico-politic)*. Autoreferatul tezei de doctor în politologie. Chișinău, 1997.
 29. Chistruga I. *Societatea civilă și statul în Republica Moldova*. Moldoscopie (Probleme de analiză politică). Partea IV. Chișinău, 1994.
 30. Ciobanu L. *Situația demografică a Republicii Moldova: informație de sinteză*. Chișinău, 1992.
 31. *Citoyenneté e nationalité. Politique d'aujourd'hui*. Presses Universitaires de France. février 1991.
 32. Ciubotaru M. *Eficientizarea sistemului de reglementare de stat a activității economice în Republica Moldova*. În: Rolul științei și învățământului economic în realizarea reformei economice din Republica Moldova (25-26 septembrie 2003). Vol. II. Conferința internațională. Chișinău, 2003.
 33. Ciumara M. *Economie, politică și interesul național*. București, 1997.
 34. Ciumara M. *Politica economică*. Pitești, 2001.
 35. *Constituția Republicii Moldova*.
 36. *Constituția Republicii Moldova*.
 37. Cornelius H., Faire Sh. *Știința rezolvării conflictelor. Fiecare poate câștiga*. București, 1996.
 38. Cotelnic A. ș.a. *Perfecționarea mecanismului protecției sociale a populației or. Chișinău în perioada tranziției la economia de piață*. Chișinău, 1994.
 39. Dahl R-A. *Democracy and its critics*. London, 1989.
 40. Daniel-Luis Sciller. *Les partis politiques*. Paris, 1993.

41. *Dicționar al vieții politice și sociale (sub direcția lui Dominique Chagnolland)*. București, 1999.
42. Fairaine A. *Qu'est-ce que la démocratie?* Fayard, 1994.
43. Fisichella D. *Știința politică: probleme, concepte, teorii*. Chișinău, 2000.
44. Gabriel A., Sidney V. *Cultura civică. Atitudini politice și democratice în cinci noțiuni*. București, 1996.
45. *Legea Concepția politicii naționale a Republicii Moldova* Legea Concepția securității naționale a Republicii Moldova.
46. Luca I. *Politologie. Timișoara*. 1995.
47. *Oxford. Dicționar de politică*. Univers enciclopedic. București, 2001.
48. *Politologia. Prelegeri la cursul universitar. Partea I*. (coord. Moșneaga V. ș.a.). Chișinău, 1993.
49. *Politologia. Prelegeri la cursul universitar. Partea II-III* (coord. Moșneaga V.). Chișinău, 1995.
50. *Politologia. Prelegeri la cursul universitar. Partea IV* (coord. Moșneaga V.). Chișinău, 1998.
51. Popescu T. *Politologie, material didactic*. Chișinău, 1998.
52. Sandu I. *Politologie: introducere în studiul teoriei politice*. Chișinău, 2002.
53. Tanțău R.M. *Introducere în știința politică: pentru uzul studenților anului I*. București, 2000.
54. Tămaș S. *Dicționar politic. Instituțiile democrației și cultura civică*. Ed. a 2-a. București, 1996.
55. Vâlsan C. *Politologie. Facultatea Management – profil economic, anul I. Comerț, anul II*. București, 2002.
56. Амелин В.А. *Власть как общественное явление*. În: Социально-политические науки, 1991, №2.
57. Андреев С. *Политика как социальное явление*. În: Социально-политические науки, 1991, №4.
58. Андреев С. *Политические движения и политические процессы*. În: Социально-политические науки, 1991, №8.
59. Андреев С. *Политические системы и политическая организация общества*. În: Социально-политические науки, 1992.
60. Антонович И. *Общественные движения и проблема власти*. În: Социально-политические науки, 1991, №4.
61. Барковский М. *Лестер Браун: Глобальные проблемы и политика*. În: Социально-политические науки, 1991, № 4.
62. Белов Г. *Политика и ее роль в развитии общества*. În: Социально-политические науки, 1991, № 9.
63. Блондель Г. *Политическое лидерство*. Москва, 1990.
64. Даль Р. *Введение в экономическую демократию*. Москва, 1991.
65. Зеркин Д. *Основы политологии. Курс лекций*. Ростов-на-Дону, 1996.
66. Ильин В.В. *Политология: учебник для вузов*. Москва, 2000.
67. Киструга И. *Модернизаторский потенциал современного педагогического пространства*. În: Rolul științei și învățământului economic în realizarea reformei economice din Republica Moldova (25-26 septembrie 2003). Vol. II. Conferința internațională. Chișinău, 2003.
68. Киструга И. *Социальная энтропия и «онтологическое единство» постсоветского пространства*. În: Republica Moldova la începutul mileniului III: realități și perspective, Chișinău, 2001.
69. *Культура и реформа*. În: Полис, 1993, № 2.
70. Панарин А. *Политология: учебное пособие*. Москва, 2000.
71. *Политическая энциклопедия*. В 2-х томах (ред. Г. Семигин). Москва, 2000.
72. *Политология. Словарь справочник*. Москва, 2001.
73. *Политология. Учебное пособие для высших учебных заведений* (под. ред. Полунина). Москва, 1996.
74. Пугачев В.П., Соловев А.А. *Введение в политологию: учебник для вузов*. Москва, 2001.
75. *Современная политическая теория* (составитель Д. Хелд). Москва, 2001.